

Folksam Tjänstepension

Redogörelse för investeringsbesluts
huvudsakliga negativa konsekvenser
för hållbarhetsfaktorer

Redogörelse för investeringsbesluts huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer

Finansmarknadsaktör: Folksam Tjänstepension AB, 636700G0N13ELM6QY880

Sammanfattning

Folksam Tjänstepension AB 636700G0N13ELM6QY880, ("Folksam Tjänstepension") beaktar huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer i sina investeringsbeslut. Följande redogörelse är den konsoliderade redogörelsen för hur Folksam Tjänstepension beaktar huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer. Denna redogörelse omfattar referensperioden från 1 januari till den 31 december 2023, och har tagits fram inom ramen för EU:s förordning om hållbarhetsrelaterade upplysningar (SFDR).

Folksam Tjänstepension är en del av Folksamgruppen. Folksamgruppen förvaltar försäkringspremier och pensionssparande åt drygt fyra miljoner kunder. Vid utgången av 2023 förvaltade Folksamgruppen 609 miljarder kronor och utöver det fanns 241 miljarder i fondförsäkringstillgångar, vilket gör Folksamgruppen till en av de större institutionella ägarna i Sverige. Med detta ägande följer ett stort ansvar. Folksamgruppens mål är att erbjuda en konkurrenskraftig avkastning, samtidigt som Folksamgruppen är en ledande aktör inom ansvarsfull kapitalförvaltning. Detta innebär att hållbarhetsarbete är helt integrerat i Folksamgruppens investeringsorganisation.

Folksam Tjänstepension beaktar investeringars huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer både inför investeringsbeslut och i rollen som ägare. Detta arbete styrs av Folksam Tjänstepensions placeringskriterier, som är uppdelade i uteslutande och påverkande kriterier. Kapitalförvaltningen för traditionell försäkring utgår även från Folksam Tjänstepensions ägarpolicy samt principer för aktieägarengagemang. För att beakta investeringars huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer screenar Folksam Tjänstepension portföljerna löpande utifrån placeringskriterierna samt analyserar hållbarhetsdata från den årliga mätningen av indikatorerna för negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer. Detta för att kunna bedöma vilka bolag som ska investeras i och vilka bolag som omfattas av påverkansarbete. Genom detta förfarande utesluter Folksam Tjänstepension investeringar i tillgångar som uteslutande bidrar till huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer, samtidigt som Folksam Tjänstepension påverkar befintliga investeringar att ta ett större ansvar för klimat och miljö, mänskliga rättigheter och anti-korruption.

Nedan finns en tabell för indikatorer för huvudsakliga negativa konsekvenserna för hållbarhetsfaktorer (indikatorer). De mäter omfattningen av negativa konsekvenser för hållbarhetsutveckling som orsakas av en investering. Indikatorerna består av både obligatoriska indikatorer och sådana indikatorer som Folksam Tjänstepension själv ska välja inom bland annat klimat och miljö, mänskliga rättigheter och antikorruption. De valda indikatorerna kallas i tabellen nedan för "Andra indikatorer för huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer".

Under 2023 har Folksam Tjänstepension bland annat fokuserat på följande huvudsakliga negativa konsekvenser; utsläpp av växthusgaser, växthusgasintensitet, fossila investeringar, verksamhet som negativt påverkar områden med känslig biologisk mångfald, överträdelser av internationella bolagsstandarder, exponering mot kontroversiella vapen och ojämn könsfördelning i styrelser.

Summary

Folksam Tjänstepension AB 636700G0N13ELM6QY880, ("Folksam Tjänstepension"), considers principal adverse impacts of its investment decisions on sustainability factors. The present statement is the consolidated statement on principal adverse impacts on sustainability factors of Folksam Tjänstepension. This statement on principal adverse impacts on sustainability factors covers the reference period from 1 January to 31 December 2022, and has been drafted to comply with the EU:s Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR).

Folksam Tjänstepension is a part of the Folksam Group. The Folksam Group manages insurance premiums and pensions savings on behalf of close to four million customers. At the end of 2023, the Folksam Group had a combined 609 billion SEK in assets under management, and an additional 241 billion SEK in mutual fund assets. This makes Folksam Group one of the largest institutional owners in Sweden. The large capital managed on behalf of its clients comes with a great responsibility. The Folksam Group's goal is to offer a competitive return on its client's capital, while at the same time being a leading player within responsible investments. This means that sustainability efforts are fully integrated into the Folksam Group's investment organization.

Folksam Tjänstepension considers principal adverse impacts of its investment decisions on sustainability factors; both prior to investments and in Folksam Tjänstepension's role as an active owner. These sustainability efforts are governed by Folksam Tjänstepension's investment criteria. Folksam Tjänstepension applies both exclusion and engagement criteria. The traditional life insurance is also governed by the ownership policy ("ägarpolicy") as well as the shareholder engagement principles ("Principer för aktieägarengagemang"). Folksam Tjänstepension considers principal adverse impacts on its investment decisions on sustainability factors in two primary ways; by continuously analyzing its portfolios in the traditional life insurance to ensure that all holdings comply with Folksam Tjänstepension's investment criteria, and by analyzing the results from the annual screening of principal adverse impact indicators. This ensures that all holdings comply with Folksam Tjänstepension's exclusion criteria and helps to determine whether a specific holding should be covered by Folksam Tjänstepension's corporate engagement efforts, where the team engages with and encourages the holdings to make additional efforts on climate transition, human rights and anti-corruption. Through this process, Folksam Tjänstepension ensures that assets that are perceived to exclusively contribute to principal adverse impacts on sustainability factors are excluded from the portfolio.

Below is a table of principal adverse impact indicators. The indicators measure the extent of negative impact on sustainable development, caused by an investment. There are both mandatory and voluntary indicators covering a wide range of sustainability matters, including climate and the environment, human rights, and anti-corruption. The voluntary indicators in the table are referred to as "Other indicators for principal adverse impacts on sustainability factors".

Examples of principal adverse impact indicators that Folksam Tjänstepension has focused on in 2023 include: greenhouse gas (GHG) emissions, GHG intensity, fossil fuel investments, activities that negatively affect areas with sensitive biodiversity, violations of international standards, exposure to controversial weapons and board gender diversity.

Beskrivning av de huvudsakliga negativa konsekvenserna för hållbarhetsfaktorer

Huvudsakliga negativa konsekvenser är investeringsbesluts mest negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer som rör miljö, sociala frågor och personalfrågor, respekt för mänskliga rättigheter samt frågor rörande bekämpning av korruption och mutor. För att säkerställa att våra investeringar har en begränsad, negativ effekt på hållbarhetsfaktorer och för att kunna vidta åtgärder för att undvika eller minska dessa effekter analyserar Folksam Tjänstepension bland annat de huvudsakliga negativa konsekvenserna för hållbarhetsfaktorer som är beskrivna enligt tabellen här nedan. Det finns indikatorer för tre olika grupper; för investeringar i investeringsobjekt, för investeringar i statliga och överstatliga enheter och investeringar i fastigheter.

Obligatoriska indikatorer

Indikatorer som gäller för investeringar i investeringsobjekt

Indikator på negativa konsekvenser för hållbar utveckling	Mått	Konsekvenser år 2023	Konsekvenser år 2022	Förklaring	Vidtagna åtgärder, och planerade åtgärder och mål för nästa referensperiod	
KLIMATRELATERADE INDIKATORER OCH ANDRA MILJÖRELATERADE INDIKATORER						
Utsläpp av växthusgaser	1. Utsläpp av växthusgaser	Scope 1- växthusgasutsläpp	109 219,21 ton Co2e	98 809,92 ton Co2e		<ul style="list-style-type: none"> Folksam Tjänstepensions kapitalförvaltning hanterar primärt arbetet med portföljens utsläppsreduktion och klimatomställning inom ramen för det internationella investerarsamarbetet Net Zero Asset Owner Alliance (AOA). Den långsiktiga målsättningen inom AOA är att placeringsportföljerna ska visa nettonollutsläpp av växthusgaser 2050. Under 2023 har Folksam Tjänstepension fortsatt arbetet mot klimatomställningen som har tagits fram för åren 2021-2025. Klimatomställningen har tagits fram gemensamt inom Folksamgruppen, och arbetet sker tillsammans med de andra bolagen inom koncernen. Ett av delmålen är att få aktieportföljens största utsläppare att sätta vetenskapligt förankrade klimatmål godkända av Science Based Targets Initiative (SBTi) eller liknande. För att följa Folksam Tjänstepensions framsteg inom klimatomställning och utsläppsreduktion mäter och rapporterar Folksam Tjänstepension, som en del av
		Scope 2- växthusgasutsläpp	28 953,78 ton Co2e	27 144,97 ton Co2e		
		Scope 3- växthusgasutsläpp	1 716 136,3 ton Co2e	1 247 677,55 ton Co2e		
		Sammanlagda utsläpp av växthusgaser	1 854 309,29 ton Co2e	1 373 632,13 ton Co2e		

						<p>Folksamgruppen, aktieportföljens utsläpp av växthusgaser på kvartalsbasis, vilket Folksam Tjänstepension också har gjort under 2023. Analyserna publiceras dels i Folksamgruppens kvartalsrapporter, dels på helårsbasis i Folksamgruppens Års- och Hållbarhetsredovisning. Data för dessa analyser hämtas från MSCI, en välkänd och global leverantör av hållbarhetsdata.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Påverkansarbetet och mätningen av Folksam Tjänstepensions utsläpp kommer fortsätta under 2024 i linje med uppställda mål. I tillägg till det kommer nya klimatdelmål tas fram, som ska gälla mellan åren 2025 - 2030.
	2. Koldioxidavtryck	Koldioxidavtryck	234,22 ton Co2 per EURm	270,07 ton Co2 per EURm		<ul style="list-style-type: none"> • Arbetet sker inom ramen för Folksam Tjänstepensions åtagande i AOA, se indikator 1.
	3. Investeringsobjektets växthusgasintensitet	Investeringsobjektets växthusgasintensitet	765,69 ton Co2 per EURm	651,13 ton Co2 per EURm	Växthusgasintensiteten angiven i marknadsvärdesviktat medelvärde, ton koldioxid per miljon euro.	<ul style="list-style-type: none"> • Arbetet sker inom ramen för vårt åtagande i AOA, se indikator 1. • I tillägg tittar Folksam Tjänstepension även specifikt på investeringsobjektens (portföljviktade) utsläppsintensitet när Folksam Tjänstepension kartlägger vilka noterade bolag Folksam Tjänstepension ska bedriva klimatrelaterat påverkansarbete mot. Enligt beskrivningen i indikator 1 är ett av Folksam Tjänstepensions delmål inom AOA att Folksam Tjänstepension, tillsammans med övriga bolag i Folksamgruppen, ska arbeta för att portföljens 86 mest utsläppsintensiva innehav ska anta vetenskapligt förankrade klimatomställningsmål godkända av Science Based Targets Initiative, där målet är att minst 50 procent av dem ska ha antagit ett SBT senast 2025. • För att uppnå detta för Folksam Tjänstepension individuella påverkansdialoger med dessa 86 bolag och rapporterar framstegen årligen i en separat rapport som skickas till AOA-sekretariatet. Vid utgången av 2023 hade 53,5 procent av bolagen på Folksamgruppens lista satt ett SBT vilket innebär att delmålet till 2025 är uppnått.
	4. Exponering mot företag som är verksamma inom sektorn för fossila	Andel av investeringar i företag som är verksamma inom sektorn för fossila	2,60 %	2,24 %		<ul style="list-style-type: none"> • Utöver arbetet inom AOA har Folksam Tjänstepension under de senaste åren gjort regelbundna översyner av exponeringen mot energisektorn, i synnerhet bolag verksamma inom olja och gas. Arbetet har landat i en ny

	bränslen	bränslen				<p>urvalsprocess för bolag i denna sektor, där Folksam Tjänstepension nu enbart kan äga bolag som har antagit nettonollmål samtidigt som de – enligt Folksam Tjänstepensions analys – ska vara bäst positionerade i klimatomställningen jämfört med sina konkurrenter.</p> <p>I augusti och september 2023 gjorde Folksam Tjänstepension en analys och utvärdering av portföljbolagen i olje- och gassektorn, i syfte att utvärdera den faktiska omställningen i dessa bolag.</p>
	5. Andel av icke-förnybar energiförbrukning och energiproduktion	Investeringsobjektets andel av icke-förnybar energiförbrukning och icke-förnybar energiproduktion från icke-förnybara energikällor jämfört med förnybara energikällor, uttryckt i procent av totala energikällor	<p>Icke-förnybar energiförbrukning: 56,69 %</p> <p>Icke-förnybar energiproduktion: 17,62 %</p>	<p>Icke-förnybar energiförbrukning: 61,32 %</p> <p>Icke-förnybar energiproduktion: 18,94 %</p>	Indikatorn finns inte att tillgå som summerat värde och därför har valet gjorts att redovisa delarna var för sig,	<ul style="list-style-type: none"> Folksam Tjänstepension har under 2023 inte vidtagit någon särskild aktivitet inom detta område. Indikatorn är emellertid något som regelbundet dyker upp i påverkansdialoger med innehav, där Folksam Tjänstepension vill se att tillgångarna i portföljen ställer om mot förbrukning (och där relevant, produktion) av förnybar energi.
	6. Energiförbrukningsintensitet per sektor med stor klimatpåverkan	Energiförbrukning i GWh per miljon euro i intäkter från investeringsobjekt, per sektor med stor klimatpåverkan	<p>Jordbruk, skogsbruk och fiske: 1,55 GWh per EURm</p> <p>Byggverksamhet: 0,10 GWh per EURm</p> <p>Försörjning av el, gas, värme och kyla: 1,68 GWh per EURm</p> <p>Tillverkning: 0,80 GWh per EURm</p> <p>Utvinning av mineral:</p>	<p>Jordbruk, skogsbruk och fiske: 5,23 GWh per EURm</p> <p>Byggverksamhet: 0,12 GWh per EURm</p> <p>Försörjning av el, gas, värme och kyla: 1,37 GWh per EURm</p> <p>Tillverkning: 0,85 GWh per EURm</p> <p>Utvinning av mineral:</p>		<ul style="list-style-type: none"> Folksam Tjänstepension har under 2023 inte vidtagit någon särskild aktivitet inom detta område. Indikatorn täcks dock indirekt av det påverkansarbete som sker inom ramen för AOA, se punkt 1 för vidare beskrivning.

			<p>1,04 GWh per EURm</p> <p>Fastighetsverksamhet: 0,36 GWh per EURm</p> <p>Transport och magasinering: 1,21 GWh per EURm</p> <p>Vattenförsörjning; avloppsrening, avfalls-hantering och sanering: 0,59 GWh per EURm</p> <p>Handel, reparation av motorfordon och motorcyklar: 0,10 GWh per EURm</p>	<p>143,62 GWh per EURm</p> <p>Fastighetsverksamhet: 0,69 GWh per EURm</p> <p>Transport och magasinering: 1,35 GWh per EURm</p> <p>Vattenförsörjning; avloppsrening, avfalls-hantering och sanering: 0,49 GWh per EURm</p> <p>Handel, reparation av motorfordon och motorcyklar: 0,82 GWh per EURm</p>		
Biologisk mångfald	7. Verksamhet som negativt påverkar områden med känslig biologisk mångfald	Andel av investeringar i investeringsobjekt med platser/projekt belägna i eller i närheten av områden med känslig biologisk mångfald där investeringsobjektens verksamhet påverkar dessa områden negativt	2,39 %	2,30 %		<p>• Folksam Tjänstepension anser att bristande datatillgång gör det utmanande att analysera den indirekta påverkan som bolagets investeringar har på biologisk mångfald. Samtidigt inser Folksam Tjänstepension att de investeringar som görs och de tillgångar som förvaltas har en inverkan på biologisk mångfald.</p> <p>Under 2022 skrev Folksam Tjänstepension, som en del av Folksamgruppen, under Finance for Biodiversity Pledge, vilket bland annat innebär att Folksam Tjänstepension ska sätta mål kopplade till biologisk mångfald för investeringsverksamheten.</p> <p>Under 2023 har Folksam Tjänstepension utvärderat befintliga initiativ inom biologisk mångfald samt anslutit till flera internationella påverkansinitiativ på temat biologisk mångfald, tillsammans med andra investerare. Exempel</p>

						<p>inkluderar Shareactions "Pesticides and Biodiversity"-initiativ, Nature Action 100 och PRI Spring.</p> <p>Övriga initiativ på temat är Sustainable forests and finance och FAIRR Biodiversity and Climate Risk in Aquaculture/Aquafeed. Folksam Tjänstepension gör även investeringar i obligationer med koppling till ekosystemens omfattning och tillstånd, till exempel obligationer från Världsbanken.</p>
Vatten	8. Utsläpp till vatten	Ton utsläpp till vatten som genereras av investeringsobjekt per miljon investerade euro, uttryckt som ett vägt genomsnitt	0,41 ton per EURm	0,42 ton per EURm		<ul style="list-style-type: none"> Folksam Tjänstepension har under 2023 inte vidtagit någon särskild aktivitet inom detta område. Folksam Tjänstepension har dock indikatorn i åtanke när vi bedriver påverkansarbete och lyfter den i de fall det bedöms vara relevant.
Avfall	9. Farligt avfall och radioaktivt avfall	Ton farligt avfall och radioaktivt avfall som genereras av investeringsobjekt per miljon investerade euro, uttryckt som ett vägt genomsnitt	0,93 ton per EURm	7,71 ton per EURm		<ul style="list-style-type: none"> Folksam Tjänstepension har under 2023 inte vidtagit någon särskild aktivitet inom detta område. Folksam Tjänstepension har dock indikatorn i åtanke när vi bedriver påverkansarbete och lyfter den i de fall det bedöms vara relevant.
INDIKATORER FÖR SOCIALA FÖRHÅLLANDEN OCH PERSONALFRÅGOR, RESPEKT FÖR MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER SAMT FRÅGOR RÖRANDE BEKÄMPNING AV KORRUPTION OCH MUTOR						
Sociala förhållanden och personalfrågor	10. Brott mot FN:s globala överenskommelse och OECD:s riktlinjer för multinationella företag	Andel av investeringar i investeringsobjekt som har varit inblandade i brott mot FN:s globala överenskommelse eller OECD:s riktlinjer för multinationella företag	0,11 %	0,10 %		<ul style="list-style-type: none"> Folksam Tjänstepensions påverkande kriterier grundar sig i stor utsträckning på FN:s Global Compact och OECD:s riktlinjer för multinationella företag. Vår inställning är i första hand inte att välja bort investeringar, utan att försöka påverka så många som möjligt att bli bättre på att ta ansvar för klimat och miljö, mänskliga rättigheter och mot korruption. Mot bakgrund av detta har vi under 2023 fortsatt analysera hur portföljbolagen förhåller sig till denna

						<p>indikator, för att säkerställa att de bolag vi äger uppfyller de krav som exempelvis FN:s Global Compact medför. Vi strävar även efter att de portföljbolag som inte redan gör det åtar sig att följa och årligen rapportera i enlighet med principerna i FN:s Global Compact, och tar upp detta i påverkansdialoger med innehav i de fall det är påkallat.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vår data hjälper oss att kartlägga bolag som systematiskt agerar i strid med FN:s Global Compact, OECD:s riktlinjer för multinationella företag, samt andra internationella konventioner och överenskommelser inom klimat och miljö, mänskliga rättigheter och bolagsstyrning. Vid upprepade överträdelser initierar vår dataleverantör en påverkansdialog med det aktuella bolaget, som investerare bjuds in till att delta i. Om det bedöms relevant deltar Folksam Tjänstepension i de påverkansdialogerna. Vi har självklart också möjlighet att initiera egna dialoger med bolagen. • Under 2024 planerar vi att fortsätta detta arbete enligt ovan beskrivning. • Se indikator 10.
	11. Inga processer och efterlevnadsmekanismer för att övervaka efterlevnaden av FN:s globala överenskommelse och OECD:s riktlinjer för multinationella företag	Andel av Investeringar i investeringsobjekt utan strategier för att övervaka efterlevnaden av FN:s globala överenskommelse eller OECD:s riktlinjer för multinationella företag eller mekanismer för klagomålshantering av brott mot FN:s globala överenskommelse eller OECD:s riktlinjer för multinationella företag	12,36 %	19,50 %		<ul style="list-style-type: none"> • Under 2023 har Folksam Tjänstepension lyft denna fråga vid ett flertal påverkansdialoger. Folksam Tjänstepension strävar efter att de bolag vi äger har rätt rutiner på plats för att kontinuerligt leva upp till de krav som dessa ramverk medför.
	12. Ojusterad löneklyfta mellan könen	Genomsnittlig ojusterad löneklyfta mellan könen hos investeringsobjekt	16,90 %	16,26 %		<ul style="list-style-type: none"> • Folksam Tjänstepension har under 2023 inte vidtagit någon särskild aktivitet inom detta område. Folksam Tjänstepension har dock indikatorn i åtanke när vi bedriver påverkansarbete, och lyfter den i de fall det bedöms vara relevant. • Se mer information kring generellt arbete inom jämställdhet och mångfald under indikator 13.

	13. Jämnare könsfördelning i styrelserna	Genomsnitt för manlig och kvinnlig representation bland styrelseledamöter i investeringsobjekt, uttryckt i procentandel av samtliga styrelseledamöter	17,24 %	17,98 %		<ul style="list-style-type: none"> Folksam Tjänstepensions ägarpolicy säger bland annat att Folksam Tjänstepensions ägarstyrning i svenska bolag i huvudsak ska baseras på vad som föreskrivs i svensk kod för bolagsstyrning ("Koden"), som säger att en jämn könsfördelning i styrelser ska eftersträvas. Folksam Tjänstepension strävar därför alltid efter detta i de fall Folksam Tjänstepension sitter i en valberedning eller bedriver påverkansdialoger med ett portföljbolag. Folksam Tjänstepension har under mycket lång tid aktivt drivit frågor rörande jämställdhet och mångfald, både i de bolag Folksam Tjänstepension äger men också i näringslivet i stort. Under 2023 lyftes frågan om jämställdhet i styrelsen både i påverkansdialoger med innehav och vid ett flertal svenska årsstämmor. Folksam Tjänstepension planerar att fortsätta detta arbete under 2024.
	14. Exponering mot kontroversiella vapen (antipersonella minor, klusterammunition, kemiska vapen och biologiska vapen)	Andel av investeringar i investeringsobjekt som är involverade i tillverkning eller försäljning av kontroversiella vapen	0%	0 %		<ul style="list-style-type: none"> Folksam Tjänstepension analyserar denna indikator och säkerställer att siffran är 0 för portföljen. Detta görs dels i den process Folksam Tjänstepension arbetar utifrån när aktieportföljerna sätts samman, dels genom kontinuerlig screening av aktieportföljerna tillsammans med Sustainalytics och Swedbank Robur. När det bedöms relevant sker en efterföljande analys och tolkning av avdelningen för Ansvarsfullt ägande. Exponering mot företag verksamma inom kontroversiella vapen är ett uteslutande kriterium, vilket innebär att Folksam Tjänstepension är förhindrade att investera i dessa verksamheter. Under 2023 har Folksam Tjänstepension genomfört detta arbete enligt ovan, vilket Folksam Tjänstepension även planerar att göra under 2024.

Indikatorer som gäller för investeringar i statliga och överstatliga enheter

Indikator på negativa konsekvenser för hållbar utveckling		Mått	Konsekvenser år 2023	Konsekvenser år 2022	Förklaring	Vidtagna åtgärder, och planerade åtgärder och mål för nästa referensperiod
Miljö	15. Växthusgasintensitet	Investeringsobjektens växthusgasintensitet	0,17 Kton per EURm	0,11 Kton per EURm	Växthusgasintensiteten angiven i marknads-	<ul style="list-style-type: none"> Folksam Tjänstepension har under 2023 inte vidtagit någon särskild aktivitet inom detta område. Vi har dock indikatorn i åtanke när vi bedriver påverkansarbete och lyfter den i de fall det bedöms vara relevant.

					värdesviktat medelvärde, ton koldioxid per miljon euro.	
Sociala aspekter	16. Investeringsobjektens hemvist där det förekommer bristande samhällsansvar	Antal länder där investeringsobjekten har sin hemvist där det förekommer bristande samhällsansvar (i absoluta tal och relativa tal, dividerat med samtliga länder där investeringsobjekten har sin hemvist), enligt internationella fördrag och konventioner, Förenta nationernas principer och, i förekommande fall, nationell lagstiftning.	Antal länder: 0 st Andel länder: 0,00 %	Antal länder: 0 st Andel länder: 0,00 %		<ul style="list-style-type: none"> Folksam Tjänstepension investerar bara i ett fåtal länder (i huvudsak Sverige, USA) för att undvika negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer, samt i överstatliga organisationer (Världsbanken) vars syfte är att främja positiv utveckling inom hållbarhetsfrågor. Folksam Tjänstepensions investeringar i överstatliga organisationer görs ofta med hållbarhet som tema – exempelvis gröna eller sociala obligationer. Därmed är Folksam Tjänstepensions ambition att investeringen ska bidra positivt inom hållbarhetsfrågor, och därmed ha begränsade negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer. Folksam Tjänstepension har fortsatt detta arbete under 2023 och planerar att göra det även under 2024.

Indikatorer som gäller för investeringar i fastigheter

Indikator på negativa konsekvenser för hållbar utveckling		Mått	Konsekvenser år 2023	Konsekvenser år 2022	Förklaring	Vidtagna åtgärder, och planerade åtgärder och mål för nästa referensperiod
Fossila bränslen	17. Exponering mot fossila bränslen genom fastigheter	Andel av investeringar i fastigheter som är involverade i utvinning lagring, transport eller tillverkning av fossila bränslen.	0,00 %	0,00 %	Med direktägda fastigheter avses även de fastigheter som ägs genom fastighetsägande dotterbolag	<ul style="list-style-type: none"> Folksam Tjänstepension hyr inte ut våra direktägda fastigheter till företag verksamma inom fossila bränslen. Vi utvecklar heller inte fastigheter åt bolag verksamma inom exempelvis vapenproduktion, pornografi eller andra branscher som strider mot placeringskriterierna. Folksam Tjänstepension har en process för urval av hyresgäster vilket är Folksam Tjänstepensions sätt att reducera risken för att verksamheten bidrar med huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer. Under 2022 har vi bedrivit vår verksamhet i linje med ovan, vilket vi också planerar att göra under 2024.

						<ul style="list-style-type: none"> • Denna indikator är endast relevant för traditionell försäkring eftersom den inte avser underliggande investeringar i fonder.
Energieffektivitet	18. Exponering mot energieffektiva fastigheter	Andel av investeringar i energieffektiva fastigheter.	7,12 %	8,19 %	Med direktägda fastigheter avses även de fastigheter som ägs genom fastighets-ägande dotterbolag	<ul style="list-style-type: none"> • Folksam Tjänstepension lägger stor vikt vid att vara en ansvarsfull fastighetsägare. • Folksam Tjänstepension sätter tydliga miljömål på energiförbrukning, CO2-utsläpp och miljöcertifieringar. All fastighetsrelaterad som köps in är märkt med Bra Miljöval. Folksam Tjänstepension klimatkompenserar för de CO2-utsläpp som fastighetsinnehavet genererar genom Viskogen och genom att köpa Klimatneutral värme. • Under 2022 2023 har Folksam Tjänstepensions andel gröna hyresavtal legat relativt stabilt på 73% (76% 2022) medan andelen miljöcertifierade fastigheter i beståndet ökade till 84% (75% 2022). • Under 2023 fortsatte Folksam Tjänstepension det hållbarhetsrelaterade arbetet i fastighetsportföljen, bland annat genom att färdigställa flera solcellsprojekt på flerbostadshus i Stockholm med beräknad årlig elproduktion om 1 000 000 kWh. • Under 2024 planerar Folksam Tjänstepension att fortsätta detta arbete i linje med sina strategier och mål.

Andra indikatorer för huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer

(Valda indikatorer)

YTTERLIGARE KLIMAT- OCH MILJÖRELATERADE INDIKATORER

Negativa konsekvenser för hållbar utveckling	Negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer (kvalitativa eller kvantitativa)	Mått
Indikatorer som gäller för investeringar i investeringsobjekt		

Utsläpp	4. Investeringar i företag utan initiativ för minskning av koldioxidutsläpp	Konsekvenser år 2023	Konsekvenser år 2022
		Andel av investeringar i investeringsobjekt utan initiativ för minskning av koldioxidutsläpp som syftar till att anpassa sig till Parisavtalet: 7,11 %	Andel av investeringar i investeringsobjekt utan initiativ för minskning av koldioxidutsläpp som syftar till att anpassa sig till Parisavtalet: 9,94 %
Indikatorer som gäller för investeringar i fastigheter			
Utsläpp av växthusgaser	18. Utsläpp av växthusgaser	Konsekvenser år 2023	Konsekvenser år 2022
		Scope 1 och Scope 2 summerat – växthusgasutsläpp som genereras av fastigheter: 1 182,84 ton Co2e	Scope 1 och Scope 2 summerat – växthusgasutsläpp som genereras av fastigheter: 1 228,11 ton Co2e
Energiförbrukning	19. Energiförbrukningsintensitet	Energiförbrukning i GWh av ägda fastigheter per kvadratmeter: 0,01	Energiförbrukning i GWh av ägda fastigheter per kvadratmeter: 0,01
YTTERLIGARE INDIKATORER FÖR SOCIALA FÖRHÅLLANDEN OCH PERSONALFRÅGOR, RESPEKT FÖR MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER SAMT FRÅGOR RÖRANDE BEKÄMPNING AV KORRUPTION OCH MUTOR.			
Indikatorer som gäller för investeringar i investeringsobjekt			
Negativa konsekvenser för hållbar utveckling	Negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer (kvalitativa eller kvantitativa)	Mått	
Sociala förhållanden och personalfrågor	4. Ingen uppförandekodex för leverantörer	Konsekvenser år 2023	Konsekvenser år 2022
		Andel av investeringar i investeringsobjekt utan leverantörens uppförandekodex (mot osäkra arbetsförhållanden, osäkert arbete, barnarbete och tvångsarbete): 0,63 %	Andel av investeringar i investeringsobjekt utan leverantörens uppförandekodex (mot osäkra arbetsförhållanden, osäkert arbete, barnarbete och tvångsarbete): 0,76 %
Mänskliga rättigheter	9. Ingen policy för mänskliga rättigheter	Andel investeringar i enheter utan en policy för mänskliga rättigheter: 1,49 %	Andel investeringar i enheter utan en policy för mänskliga rättigheter: 1,17 %

Beskrivning av policyer för att identifiera och prioritera de huvudsakliga negativa konsekvenserna för hållbarhetsfaktorer

Folksam Tjänstepension har i över två decennier arbetat med vad Folksam Tjänstepension kallar för ansvarsfull kapitalförvaltning i traditionell försäkring. Detta innefattar arbetet med riskstyrning, hur och var Folksam Tjänstepension investerar kundernas pengar, samt hur Folksam Tjänstepension arbetar med hållbarhetsfrågor och ägarstyrning i portföljens tillgångar. Folksam Tjänstepension beaktar investeringars huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer både inför investeringsbeslut och i rollen som ägare.

Tjänstepension hållbarhetsarbete inom kapitalförvaltningen för traditionell försäkring styrs av Folksam Tjänstepensions Ägarpolicy och placeringskriterier. Detta styrdokument uppdaterades och antogs av styrelsen i Folksam Tjänstepension den 30 november 2023. Vidare följer Folksam Tjänstepension även Principer för aktieägarengagemang, som har antagits av styrelsen och har tagits fram som komplement till ovanstående dokument.

Folksam Tjänstepensions Ägarpolicy och placeringskriterier, där de senare delas upp i uteslutande och påverkande kriterier, är Folksams Tjänstepensions sätt att identifiera, prioritera och bedöma huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer i Folksams process för investeringsbeslut och påverkansarbete. Samtliga tillgångsslag omfattas av placeringskriterierna. Detta innebär även att Folksam Tjänstepension vidtar åtgärder för att undvika och minska investeringarnas huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer. Inom ramen för detta arbete ingår även att överväga hur sannolikt det är att huvudsakliga negativa konsekvenser blir verklighet samt hur allvarliga de kan bli.

Inför investeringsbeslut sätter Folksam Tjänstepensions uteslutande kriterier de yttre ramarna för vad Folksam Tjänstepension kan investera i och inte. Kriterierna sorterar bort investeringar i verksamheter som Folksam Tjänstepension har bedömt uteslutande bidrar med huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer, samtidigt som dessa verksamheters natur medför att investeringarna bedöms ha en begränsad möjlighet att ställa om i en mer hållbar riktning. Exempel på detta är investeringar i tobak, pornografi och kommersiell spelverksamhet. Det finns mer information om uteslutande kriterier på bolagets hemsida.

Folksam Tjänstepensions påverkande kriterier styr arbetet med att försöka påverka de tillgångar Folksam Tjänstepension äger i en mer hållbar riktning. Folksam Tjänstepension ska särskilt verka för att de tillgångar som ägs tar ett större ansvar för klimat och miljö, mänskliga rättigheter och mot alla former av korruption. I påverkansarbetet beaktas också huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer. Det sker genom att Folksam löpande screenar portföljerna utifrån placeringskriterierna samt analyserar hållbarhetsdata från den årliga mätningen av indikatorerna för negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer. Detta för att kunna bedöma vilka bolag som ska investeras i och vilka bolag som ska omfattas av påverkansarbete.

Folksam Tjänstepensions historik samt varumärkeskännedom på den svenska marknaden gör att Folksam Tjänstepension har större möjligheter att påverka svenska snarare än utländska innehav. Folksamgruppen är även en mindre ägare i utländska tillgångar jämfört med svenska. Därför ska huvudparten av påverkansarbetet centreras till Sverige, medan påverkansarbete i utländska innehav typiskt sett sker i samarbete med andra investerare och/eller tillsammans med Folksam Tjänstepensions leverantörer av hållbarhetsdata.

Vidare prioriterar Folksam Tjänstepension sitt påverkansarbete utifrån en rad olika parametrar, bland annat storleken på investering, hur stor ägarandel

Folksam Tjänstepension har i den aktuella tillgången jämfört med andra ägare, samt vilken faktisk påverkan Folksam Tjänstepension bedömer att insatserna kan ha. Större investeringar och större ägarandel resulterar i ett mer prioriterat ärende. Vid incidenter som bidrar till huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer prioriterar Folksam Tjänstepension de ärenden som har större omfattning. Folksam Tjänstepension behåller ett visst mått av flexibilitet i påverkansarbetet för att snabbt kunna anpassa insatserna utifrån en förändrad omvärld. Utgångspunkten är alltid att påverka innehaven i en mer hållbar riktning. Om ett bolag inte möter företagets syn på hållbarhet efter påverkansdialoger kan innehavet avyttras.

Vidare arbetar Folksam Tjänstepension utifrån den Ägarpolicy som senast uppdaterades och antogs av bolagets styrelse den 30 november 2023. Ägarpolicyen ger oss riktlinjer i hur vi ska bete oss i egenskap av stor, institutionell ägare, och säger bland annat att vi ska verka för en långsiktigt god avkastning på det förvaltade kapitalet samtidigt som vi ska verka för att våra innehavs verksamheter bidrar till en hållbar värld.

Sammantaget innebär ovan nämnda styrdokument att Folksam Tjänstepension väljer bort tillgångar som vi anser uteslutande bidrar med negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer, samtidigt som vi försöker påverka de tillgångar vi faktiskt äger att ta ett större ansvar för klimat och miljö, mänskliga rättigheter och anti-korruption. Folksam Tjänstepension anser att ett stort kapital innebär att vi har goda möjligheter att bidra positivt i hållbarhetsfrågor via våra investeringar, varför vi också aktivt letar efter investeringar i gröna och sociala obligationer samt i bolag som har ambitionen och goda förutsättningar att ställa om sin verksamhet i linje med målen i Parisavtalet.

Implementeringen av ovan nämnda styrdokument sköts av avdelningen Kapitalförvaltning och Hållbarhet. Samtliga tillgångsförvaltare har ett ansvar att investeringar görs i linje med våra styrdokument, dessutom har avdelningen Ansvarsfullt ägande ett särskilt ansvar för det arbete som sker inom ramen för våra påverkande kriterier samt för att löpande se till så att tillgångsportföljen analyseras utifrån våra uteslutande kriterier.

Metoden för att välja ut de valbara indikatorerna som det redogörs för under rubriken "Andra indikatorer för huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer" tar sin utgångspunkt i dels våra befintliga styrdokument för att säkerställa att de bedöms vara relevanta för våra prioriteringar inom hållbarhetsområdet, dels bedöms ha tillfredsställande tillgång på data. I Folksam Tjänstepensions arbete gör vi vår bästa bedömning av hur sannolikt det är att dessa huvudsakliga negativa konsekvenser blir verklighet samt hur allvarliga de kan bli.

I arbetet med att identifiera och beakta huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer använder sig Folksam Tjänstepension primärt av data från MSCI och Sustainalytics – två internationellt erkända leverantörer av hållbarhetsdata. Det är generellt en stor utmaning för alla finansmarknadsaktörer att det saknas data avseende vissa indikatorer. Den totala data Folksam Tjänstepension har fått för sina investeringar visar att täckningsgraden även i år varierar stort och för flera indikatorer är täckningsgraden för investeringarna mycket låg. Folksam Tjänstepension har haft och har alltjämt en löpande dialog med sina leverantörer för att säkerställa att de samlar in all data som finns att tillgå och Folksam Tjänstepensions uppfattning är att en annan dataleverantör hade ställts inför samma utmaning med bristande datatäckning. Folksam Tjänstepension har identifierat att data för alternativa investeringar inte är lättillgängligt och har därför påbörjat ett arbete att kontakta alla innehav för att få fram data för indikatorer för huvudsakliga negativa konsekvenser.

Eftersom data inte heller är lättillgänglig för fonder har Folksam Tjänstepension baserat beräkningen av indikatorer för fonder på genomlyst data rapporterad till tredjepartsleverantör av fonderna själva. Med genomlyst data avses att informationen har hämtats från de underliggande investeringarna.

Policyer för aktieägarengagemang

Folksam Tjänstepension är övertygade om att välskötta bolag, som integrerar hållbarhet i sin affärsmodell, över tid överträffar bolag med svag bolagsstyrning och utan fokus på hållbarhetsfrågor. Därför är det också naturligt för oss, att lägga stor vikt vid att diskutera klimat och miljö, mänskliga rättigheter, anti-korruption och andra hållbarhetsfrågor med noterade innehav och andra tillgångar som vi investerar i. I arbetet ingår också att som aktieägare arbeta för att minska huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer.

Enligt avsnittet ovan i denna redogörelse sker detta arbete med utgångspunkt i Folksam Tjänstepensions placeringskriterier och Ägarpolicy, samt med våra Principer för aktieägarengagemang som komplement. Det senare sammanfattas enligt nedan:

Sammanfattning – Principer för aktieägarengagemang, Folksam Tjänstepension
1. Vi övervakar bolagen i relevanta ägarstyrningsfrågor
2. Vi för dialoger med företrädare för bolag
3. Vi utövar vår rösträtt och andra rättigheter som är knutna till aktieinnehavet
4. Vi samarbetar med andra ägare
5. Vi kommunicerar med relevanta intressenter i bolag
6. Vi hanterar faktiska och potentiella intressekonflikter

Folksamgruppens avdelning för Ansvarsfullt ägande hanterar Folksam Tjänstepensions aktieägarengagemang genom påverkansarbete. Arbetet sker med utgångspunkt i ovannämnda styrdokument och bedrivs primärt via bolagsstämmor, i valberedningar, i direkt dialog med företrädare för bolagen samt i olika typer av samverkansprojekt med andra investerare och intresseorganisationer.

Företag och branscher skiljer sig åt i sina affärsmetoder och hur de hanterar olika utmaningar. Folksam Tjänstepension fokuserar därför på respektive portföljbolags mest väsentliga hållbarhetsfrågor, vilket innebär att fokus för vårt påverkansarbete skiljer sig mellan olika investeringar. Vidare prioriterar vi vilka bolag vi kontakter utifrån en rad olika faktorer, bland annat storleken på vårt innehav, vilken marknad de befinner sig i, samt vilken möjlighet till påverkan vi bedömer att vi har.

Inom ramen för Folksam Tjänstepensions aktieägarengagemang och påverkansarbete beaktar vi bland annat indikatorer såsom utsläpp av växthusgaser, växthusgasintensitet, fossila investeringar, överträdelser av internationella bolagsstandarder, verksamhet som påverkar områden med känslig biologisk mångfald, exponering mot kontroversiella vapen och ojämn könsfördelning i styrelser. Därutöver beaktar Folksam Tjänstepension även övriga indikatorer genom att kontinuerligt läsa inhemsk och internationell press som ett sätt att bevaka det som händer i omvärlden.

Folksam Tjänstepensions arbete med ansvarsfull kapitalförvaltning – vilket innefattar hur vi beaktar huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer – är under ständig utveckling och anpassas i viss mån med utvecklingen i omvärlden och på finansmarknaden. Detta innebär att

både styrdokument och vårt praktiska arbete kan komma att ändras i framtiden om det inte sker någon minskning av huvudsakliga negativa konsekvenser under en längre tid (mer än ett år), men ytterst kan det innebära att Folksam Tjänstepension väljer in en annan mer hållbar investering.

Folksam Tjänstepensions hållbarhetsarbete inom investeringsverksamheten styrs i stor utsträckning av Folksam Tjänstepensions Ägarpolicy och placeringskriterier. Detta styrdokument är i sin tur baserat på internationella konventioner och standarder, exempelvis OECD:s riktlinjer för multinationella företag samt FN:s Global Compact.

Folksam Tjänstepension screenar löpande sina noterade innehav både utifrån uteslutande kriterier och utifrån internationella konventioner och normer. I den normbaserade screeningen utgår Folksam Tjänstepension från bland annat OECD:s riktlinjer för multinationella företag och FN:s Global Compact. De noterade innehaven analyseras även utifrån internationella standarder av en extern leverantör av hållbarhetsdata två gånger per år. Via denna metod analyseras överensstämmelsen med internationella standarder samt indikatorerna för sociala förhållanden och personfrågor vilka beskrivs i detalj i relevant avsnitt i tabellen "Beskrivning av de huvudsakliga negativa konsekvenserna för hållbarhetsfaktorer". Screeningen ger även underlag för påverkansdialoger i de fall ett innehavs verksamhet strider mot ovannämnda ramverk.

Folksam Tjänstepension använder sig i dagsläget inte av någon framåtblickande klimatdata på portföljnivå när portföljerna sätts samman, eftersom bolaget har gjort bedömningen att datan än så länge är bristfällig. Folksam Tjänstepension analyserar och rapporterar historisk klimatdata för portföljen, och tar del av framåtblickande analyser och scenarion från individuella portföljbolag i samband med påverkansdialoger. Folksamgruppen är medgrundare till UN Convened Net Zero Asset Owner Alliance (AOA), där medlemmarna åtagit sig att placeringsportföljerna ska visa nettonollutsläpp av växthusgaser senast 2050, i linje med målen i Parisavtalet. Alliansens medlemmar förlitar sig på den senast tillgängliga forskningen på området, med ambitionen om att åstadkomma en verklig klimatomställning i världsekonomin genom att försöka påverka befintliga tillgångar i portföljen att ställa om sin verksamhet, snarare än att exkludera dem. Inom ramen för Folksam Tjänstepensions arbete i AOA har Folksam Tjänstepension, tillsammans med övriga bolag i Folksamgruppen, utvecklat delmål till 2025, som bland annat innefattar att utsläppen från Folksam Tjänstepensions aktier, företagsobligationer och fastigheter ska minska med 29 procent fram till 2025 (basår 2019). Samtidigt ska Folksam Tjänstepension tillsammans med övriga bolag i Folksamgruppen arbeta för att aktieportföljernas 86 största utsläppare ska anta vetenskapligt förankrade klimatmål (Science Based Targets, SBTs). Folksam Tjänstepensions arbete med klimatomställning i placeringsportföljen lutar sig både mot historisk data och faktiska utsläpp, samt mer framåtblickande data baserad på den senaste forskningen. Folksam Tjänstepension använder sig av data från MSCI, Sustainalytics och en rad olika intresseorganisationer. Mer information om de internationella samarbetsinitiativ och principer som Folksam Tjänstepension har undertecknat finns på hemsidan.

Historisk jämförelse

Folksam Tjänstepensions analys av huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer visar att majoriteten av de indikatorer som mäts har rört sig i en positiv riktning alternativt legat relativt stabilt under 2023, i jämförelse med 2022.

Det finns ett några indikatorer som har rört sig i motsatt riktning. Absoluta utsläpp i Scope 1 och 2 (växthusgasutsläpp) har ökat under 2023 jämfört med 2022. Detta förklaras primärt av att Folksam Tjänstepensions förvaldade kapital har vuxit, vilket leder till större innehav och därmed större utsläppssiffror. Sett till utsläppsintensitet, det vill säga utsläpp i relation till tillgångarnas försäljning, har emellertid utsläppen minskat under 2023

jämfört med 2022. Vidare har Folksam Tjänstepension även sett ökade utsläpp inom Scope 3 (växthusgasutsläpp). Detta förklaras primärt av att allt fler bolag har börjat rapportera Scope 3-siffror, vilket därmed leder till en högre rapporterad siffra för Folksam Tjänstepension.

Å andra sidan ser Folksam Tjänstepension att bolagen i portföljen förflyttade sin energiförbrukning allt mer mot förnybar energi under 2023 jämfört med 2022. Vidare ser vi flera branscher som har minskat sin energiförbrukning överlag under 2023 jämfört med 2022. Detta gäller exempelvis jordbrukssektorn, transportsektorn samt bygg- och fastighetssektorn. Sammantaget indikerar dessa siffror att det finns en omställningsvilja bland portföljens tillgångar.

För övriga indikatorer som Folksam Tjänstepension mäter sågs en relativt stabil utveckling, med ingen eller liten skillnad mellan 2023 och 2022.